

**TİCARİ İŞLEMLERDE TAŞINIR REHNİ YÖNETMELİKLERİNDE YAPILAN
DEĞİŞİKLİKLER HAKKINDA
- HUKUK BÜLTENİ -**

BÜLTEN NO: 18/05/22

I. GENEL AÇIKLAMALAR

22.05.2018 tarihli 30428 sayılı Resmi Gazete’de, 6750 sayılı Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu’na (“TİTRK”) dayanılarak çıkarılan üç yönetmelikte değişiklik yapılmıştır.

II. YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Rehinli Taşınır Sicili Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile şu değişiklikler yapılmıştır.

- 31/12/2016 tarihli ve 29935 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Rehinli Taşınır Sicili Yönetmeliğinin 13 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “iş makinesi,” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. Böylece iş makineleri için rehlin sicile bildirimi zorunluluğuna son verilmiştir.
- Aynı Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.
“Kanuna göre Sicili incelemekle yükümlü olmaması veya Kanunun 3 üncü maddesinde sayılan rehin sözleşmesi taraf ehliyetine sahip olamaması sebepleriyle bir taşınırın rehinli olduğunu bilmeyen veya bilmesi gerekmeyen iyi niyetli üçüncü kişinin iyi niyeti korunur.”
Böylece sicilin üçüncü kişilerin iyi niyetini kaldırıcı etkisine bir istisna getirilmiş olmaktadır. Oysa TİTRK m. 9/I’e göre “Rehin hakkı, rehin sözleşmesinin Sicile tescil edilmesiyle üçüncü kişilere karşı hüküm ifade eder.” İkincil mevzuat ile Kanun’da izin verilmeyen bir alanda üçüncü kişilerin iyi niyetine etki eden bir düzenlemenin yapılması yerinde olmamıştır.
- Aynı Yönetmeliğin 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.
“(3) Alacağın son bulması halinde, rehin sözleşmesinin terkin talebi kural olarak alacağın son bulunduğu tarihten itibaren yabancı hukuka tabi rehin alacaklısı tarafından otuz, Türk hukukuna tabi rehin alacaklısı tarafından on beş işgünü içinde rehin alacaklısı tarafından yapılır.”

Ticari İşlemlerde Rehin Hakkının Kurulması ve Temerrüt Sonrası Hakların Kullanılması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile şu değişiklikler yapılmıştır:

- 31/12/2016 tarihli ve 29935 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ticari İşlemlerde Rehin Hakkının Kurulması ve Temerrüt Sonrası Hakların Kullanılması

Hakkında Yönetmeliğin 2 nci maddesinin birinci fıkrasındaki “özel siciline” ibaresi “Rehinli Taşınır Siciline” olarak değiştirilmiş ve aynı maddenin ikinci fıkrasının (c) bendindeki “taşınır rehni” ibaresinden önce gelmek üzere “teslime bağlı” ibaresi eklenmiştir.

- Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi (bu bent “Varsa temerrüt durumunda mülkiyeti devralma hakkının kullanılacağı kaydı” ibaresini içermekteydi), yürürlükten kaldırılmış ve birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.
“(2) *Rehin konusu taşınır varlığın ayırt edici özellikleri yoksa genel olarak belirlenmesine yarayan nitelikleri rehin sözleşmesinde yer alır.*”
- Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (o) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş, diğer bent buna göre teselsül ettirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.
“(ö) *Benzeri her türlü taşınır varlık ve hak.*”
“(3) *Bir malvarlığı grubunun tamamının genel tanımlama yapılması suretiyle rehnedilmesi halinde rehnin kuruluşu anında malvarlığı grubunda bulunan bütün taşınır varlıklar rehnedilmiş sayılır.*”
- Aynı Yönetmeliğin 13 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.
“MADDE 13 – (1) *Rehin, mevcut veya müstakbel taşınır varlıklarının getirileri üzerinde kurulabilir.*”
- Aynı Yönetmeliğin 15 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.
“*Rehnin kapsamı*
MADDE 15 – (1) *Rehnin kapsamına taşınır varlığın gelecekteki her türlü faiz, sigorta gibi hukuki getirileri ile doğal ürün ve ikamesi mallar, taşınır varlık ile birlikte doğrudan girer.*
(2) *Rehinli taşınır varlığın sigortalanması halinde rehinli alacaklının hakkı, sigorta tazminatı üzerinde de devam eder. Bu halde, sigortanın hüküm ve sonuçlarına ilişkin 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1456 ncı maddesi hükmü kıyasen uygulanır.*
(3) *Bir üretim sürecinde kullanılan taşınırın rehnedilmesi halinde rehin, üretimin her aşamasında veya üretimin sonunda rehinli taşınırın yerini alan alacak üzerinde aynı oranda ve sırada kendiliğinden tesis edilmiş sayılır.*
(4) *Rehinli taşınır varlıkların ikamesi başka bir işleme gerek kalmaksızın rehin kapsamına dâhildir.*”
- Aynı Yönetmeliğin 17 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve taşınmaz” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. Böylece rehnin kuruluşu anında işletmenin faaliyetini özgülənmiş olan taşınmazlar rehnin kapsamından çıkarılmıştır. Bu değişiklik, TİTRK m. 5/II çerçevesinde yapılan tartışmaları bitirme noktasında yerinde olmuştur.
- Aynı Yönetmeliğin 23 üncü maddesi (bu maddede “Rehin sözleşmesinin Sicile tescilinden sonra alacak için zamanaşımı işlemez.” hükmü yer almaktaydı) yürürlükten kaldırılmıştır.

- Aynı Yönetmeliğin 33 üncü maddesinin üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır. Böylece birleşme ve karışma halinde öncelik hakkını düzenleyen hükümler ilga edilmiştir.
- Aynı Yönetmeliğin 41 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. *“(3) Birinci ve ikinci fıkra hükümlerindeki seçimlik yetkiler genel hükümler çerçevesinde takip yapılmasına engel değildir.”*
- Aynı Yönetmeliğin 42 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “taşınır ve” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. Böylece Yönetmelik’te hüküm bulunmayan hallerde, Medeni Kanun’un taşınır rehni hükümlerinin kıyasen uygulanması engellenmiştir.

Ticari İşlemlerde Taşınır Varlıkların Değer Tespiti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile şu değişiklikler yapılmıştır.

- 31/12/2016 tarihli ve 29935 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ticari İşlemlerde Taşınır Varlıkların Değer Tespiti Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Rehinli varlığın işlenmesi, başka bir varlık ile birleşmesi veya karışması halinde veya” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.
- Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.
- Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Rehinli varlığın işlenmesi, başka bir varlık ile birleşmesi veya karışması halinde veya” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

Saygılarımızla

Forensis Hukuk Bürosu

Not: Bültenimizde yer verilen açıklamalar, ilgili mevzuat çerçevesinde konuyu genel hatlarıyla ele alır tarzda hazırlanmıştır. Size özel detaylı bilgi için Büromuzla bağlantıya geçmenizi tavsiye ederiz.